

Rentuspekulatióin vindur uppá seg

Ein friðbilsuppgærd, sum Líkningarráðið hefur gjørt, vísir ein sera stóran vøkstur í privatu rentuútreiðslunum frá 1987 til 88. Millum orsøkirnar eru nógv sethúsálán og rentuspekulatióin.

Líkt er til, at rentufrádrátturin kemur summum sera væl við og tað vera alt fleiri, sum gera sær dælt av honum.

Í eini frágreiðing frá Líkningarráðnum verður millum annað sagt, at rentufrádrátturin fyri tíðarskeiðið 1984 til -87 er hækkaður við 75 prosentum. Hetta heldur Líkningarráðið vera ein sera stóran vøkstur serliga tá skattskylduga inntøkan hetta tíðarskeiðið bert er vaksin við 30 prosentum og rentustøðið er lækkað. Ein kanning,

sum ráðið hefur gjørt vísir ein sera stóran vøkstur í privatu rentuútreiðslunum frá 1987 til -88. Orsøkirnar til hesar stóru rentuútreiðslur sigur Líkningarráðið vera ein hækking í sethúsálánum, at privatpersónar hava verið noyðdir at taka lán orsaka av tapum í samband við, at ein stórir partur av farmaskipunum var seldur, og rentuspekulatióin.

Ein kanning, ið ráðið hefur gjørt vísir, at um rentuinntøkrurnar av innistandandi pengum í før-

oystum peningastovnum vóru mótröknaðar privat-um rentuútreiðslum í 1987, hevði samlaði rentufrádrátturin verið 32 miljónir lægri. Við øðrum orðum hevði landskassin tá verið 32 miljónir ríkari.

Stór tøl

Men hvussu ber tað til, at meðan rentustøðið lækkar og skattainntøkan ikki er hækka meir enn 30 prosent, hækkar rentufrádrátturin við 75 prosentum?

Ein av orsøkunum er, at fólk taka pengar heim úr útláningum og seta teir inn í føroyskar peningastovnar. Í fyrsta lagi gevur eitt tilfelli lán rætt at draga 42 % av rentunum frá skattinum og haraftrat fær ein rentu av innistandandi pengum. Men talan skal vera um stórar pengar, um tað skal loysa seg.

Torført at fáa skattin inn

Úti standa í løtuni stívliga 173 miljónir í

skatti. Stívliga 31 miljónir í B-skatti, stívliga 61 miljónir í frestandi skatti og um 400.000 krónir í meirskatti.

Líkningarráðið sigur, at inngjaldin av B-skatti og frestandi skatti hefur gingið munandi seinri í fyrra hálfari í ár enn undanfarin ár.

Miðvikið framgongd

Í einum yvirliti hjá Líkningarráðnum sum vísir, hvussu stór skattskylduga inntøkan er ymsastaðni í Føroyum sæst, at hendan er broytt

Ert tú frammanundan væl fyri, og tí hefur møguleikar at lána nakrar miljónir, eru nógvir pengar at heinta.

nakað seinastu árin. Havnin hefur ein lutfalsligan vøkstur frá 35% í 1985 til 36% í 1987. Fyrturoyggin og Streymoyggin, uttan Havnina, hava havt eina litla framgongd, meðan restin av landinum hefur havt eina lutfalsliga afturgongd.

Úr Havnini kemur sum sagt 36% av skattinum. Fyrturoyggin er nummar tvey við stívliga 21 prosentum og sum nummar trý kemur Klaksvíkin og Suðuroyggin við hvør sínum hálvum ellitá prosent.

tór.-

Nú fer landsstýrið at leiga Albert Hall

Landsskúlafyrisitingin, Matrikulstovan og Læruráðið flyta út á Argir

Er leigudsáttmáli ikki longu undirskrivaður millum Føroya Landsstýri og Albert Hall á Argjum verður hann undirskrivaður fyrsta dagin. Samráðingarnar millum partarnar eru í hvussu er komnar so mikið langt, at ein partur av Matrikulstovuni flytir inn í Albert Hall longu 1. oktober. Hetta er stórur partur av hesum stovni, og flytir restin út á Argir komandi summar. Matrikulstovan skal halda til í ovastu hæddini í Albert Hall.

Matrikulstovan heldur í løtuni til í leigaðum høl hjá Thomas Dam í Jónas Broneksgøtu, undir ógvuliga trøngum umstøðum, verður sagt.

Landsskúlafyrisitingin meira pláss

Landsskúlafyrisitingin skal hava næst ovastu hæddina í Albert Hall. Tað er tó enn ikki heilt greitt nær stovnurin flytir út hagar.

Hentzar Ellingsgaard, stjóri á Landsskúlafyrisitingini sigur, at ein partur av hesi hæddini er tøkur, so møguliga fara teir út við einum parti av fyrisitingini heilt skjótt meðan restin má byða til seinri. Hentzar Ellingsgaard sigur, at í Albert Hall fáa teir einar 300 fermetrar størri húsarúmd, og hetta fer at gera

góðan mun. Landsskúlafyrisitingin heldur í løtuni til í leigaðum høl hjá Svend Krosstein á horninum Smyrlsvegi/Falkavegi. Her húsast eisini Læruráðið, sum helst fylgir við út á Argir.

Almannastovan fær betri pláss

At Matrikulstovan flytir úr hølunum í Jónas Broneksgøtu merkir, at Almannastovan, sum eisini húsast har, fær meira pláss. Matrikulstovan hevur sum er hálva aðru hædd har og hetta pláss fær, sum skilt, Almannastovan at ráða yvir, og tað kemur henni helst ógvuliga væl við.

Samgongutingmaður mótmælir

Samgongutingmaðurin, Jógvan við Keldu, er alt annað enn samdur við landsstýrið um hetta leigumál. Hann mótmælir, at landsstýrið fer at leiga Albert Hall.

Um stutta tíð flytir ein partur av Matrikulstovuni inn í Albert Hall á Argjum. Hon skal húsast í ovastu hæddini meðan Landsskúlafyrisitingin og Læruráðið skulu hava næst ovastu hæddina.

Hann sigur, at landsstovnarir hava hvørki brúk fyri meira pláss ella fólk. Fólk, sum er á stovnunum skal bert fáa stovnarar at virka, sigur Jógvan við Keldu. Tingmaðurin hjá Fólkaflakkinum mótmælir, at samgongan tekur meira pening frá fólkum fyri framhaldandi at tynja almenna rakstur.

Verður hetta gongin, má stóða takast upp til nýggja viðgerð, tí hetta var ikki ætlanin við tí nýggju samgonguni, sigur Jógvan við Keldu.

Ikki tann biligasta leigan

Hvussu nógv landsstýrið skal leiga tær báðar hæddirnar í Albert Hall

fyri, vita vit ikki við vissu, men neyvan verður talan um leigumál í tí biligari endanum. Hver hæddin er einar 1000 fermetrar og er leigan, sum frættist, 1100 krónur fyri fermeturin um árið er ikki leingi at rokna út, at talan verður um stívliga tvær miljónir um árið.

Annars hefur landsstýrið fyrr havt ætlanir um at keypa Albert Hall, men um hetta skal gerast, má málið fyrri tingið. Her roknar landsstýrið neyvan við at fáa meiriluta fyri einum tilflokum uppskoti, og er hetta helst orsøkin til, at leigumál er meira aktuelt í løtuni.

tór.-

